

Telegraful Român

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

Abonamentul:

Pe un an 32 economie.

Pe șase luni 16 cor. — Pe trei luni 8 cor.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegraful Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor, după învială

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Problema naționalităților în camera ungară

În ședința camerei ungare de Miercuri, în 19 Iunie 1918, cu prilejul dezbaterii generale asupra proiectului de indemnitate bugetară, a fost — cum am arătat în timpul său — un mare discurs contele Ștefan Tisza, care în același timp s'a rostit și asupra problemei naționalităților.

Partea aceasta din remarcabilul discurs, este — după notele stenografice apărute în suplimentul din 21 Iunie 1918 nr. 141 al foii oficiale *Budapesti Közlöny*, — următoarea:

Contele Ștefan Tisza: Onorată Cameră! Aș fi dorit să vorbesc mai pe larg și despre o a doua problemă internă de mare însemnătate; despre problema naționalităților. (*S'auzim! S'auzim! În dreapta.*) Încă din tinerețele mele am avut ocazii, chiar fără să le fi căutat, de a vedea problema naționalităților în raportul ei cel mai momentuos, adică în raportul cu privire la români. Îndrăznesc să adaug, că am avut poate norocul de a cunoaște din apropiere neînclădit, din viață, felul de tratare a chestiunii române și în astfel de împrejurări, unde cu ajutorul unor precedente mai norocoase, dar poate și în urma bunului simț patriotic al unor distinși bărbați, problema aceasta e în împreună cu rezultate neașteptate mai îmbucurătoare; — și am cunoscut-o și în astfel de locuri, unde legăturile între români și maghiari stau foarte departe de starea, la care am dorit să fie. Am putut observa de aproape, de pildă în Bihor, dezvoltarea cu totul îmbucurătoare a lucrului, — și multe apariții, tocmai contrare, în Ardeal. Experiențele mele personale din prima jumătate au trebuit să desvolte în mine, convingerea, — care la adică este locul comun al politicii maghiare, — că în cece privește țânta, nu poate fi deosebite între noi, ci eventual numai cu privire la drumul ce duce la țântă; adică: trebuie să împărțăm și cetățenii nemaghiari ai Ungariei nu numai în egalitate de drepturi, ci și în tratament plin de iubire, și să facem ca ei să fie legați de statul ungar prin firele morale ale dragostei și carității (*Așa-i! În dreapta;* de altă parte, să împlinim cu cea mai mare asprime toate unelirile și agitațiile naționaliste, care atacă unitatea statului și caracterul său național. (*Așa-i! Așa-i! În dreapta și în centru.*)

On. Cameră! Acest mod de gândire m'a condus și atunci, când mai de mult am strănit să se înscrăpă dispozitiile penale ce se țin de chestiune. De multă vreme am strănit să se stăpânească poliția, și să se desvolte constant, organic, unitar, poliția de stat. Acelaș mers de gândiri m'a condus și la încercarea să câștig pentru politica națională, pentru ideea de stat ungar cu caracter național, pe acei cetățeni nemaghiari, care se mișcă astăzi pe oarecare teren de agitație naționalistă. Aceasta a fost motivul schimbului de vederi, ce l-am urmat,

sânt de-atunci câțiva ani, — înainte de a-mi ocupa fotoliul de prim-ministru, și după aceea, ca prim-ministru, — cu politicieni naționaliști români.

Din două cauze am aflat, că este necesar să mă ocup pe scurt de întrebuințarea aceasta. Una este, că în treburile cel mai apropiat, — nu tocmai în plen, ci într-una din comisiunile camerei, — onoratul meu coleg Sămul Bakonyi și-a exprimat părerea, că tratările sau schimbul de vederi s'ar fi petrecut sub înăruirea forței împrejurărilor externe. Am declarat și atunci, că părerea este greșită. Am fost condus de ideea, că în cele din urmă trebuie să se facă o serioasă încercare: a desarmă agitația naționalistă, a produce o limpezire a ideilor, prin care și aceia, cari astăzi mărturisesc un oarecare program politic naționalist, să poată lua dela ordinea zilei acest program și să se contopească fără rezerve în viața publică maghiară. Dacă încercarea aceasta n'a reușit, urmează, că trebuie luate măsuri cu mult mai întinse și mai severe împotriva acelor, cari reprezintă tendențe politice de împrăștiere. (*Vii aprobări în dreapta.*)

Întreg schimbul de vederi, ce l-am urmat lungă vreme, a pornit din ideea fundamentală, că în cazul când va da rezultat pozitiv, domnia aceia cu cari am vorbit, și cari ocupă în partidul naționalist român un loc distinct, de conducător, vor lua dela ordinea zilei și vor renunța la partea nesatisfăcută a programului lor naționalist și se vor contopi în viața publică maghiară, ca membri ai unuia dintre partidele politice maghiare.

Au fost sus n'au fost corecte tratativele acestea, nu voiesc să cercetez acum cu de-amănuntul, — în cele din urmă n'au avem timp pentru polemici retrospective; — după mine au fost corecte, cu respect și convingerea altuia, dar este neindoiș, că în punctul de vedere al intereselor din statul ungar năzuindu-se aceasta nu putea fi reproșată în nici o direcție, și este foarte cunoscut să auzi critica și imputările politice din partea acelor, cari la tot pasul, când într'un loc, când într'altul, dau mâna cu oamenii, cari și astăzi își afirmă sus și tare tendințele ultranaționaliste. (*Adevăr! Așa-i! În dreapta.*)

Acest schimb de vederi n'a avut rezultat. Așa s'au sfârșit pertractările mele, a izbucnit războiul, și cred că în orice privință ne-a întărit în năzuința dublă, care am indicat-o mai înainte, adică să ne silim să câștigăm pe partea noastră pe cetățenii nemaghiari credincioși ai țării prin o politică cuminte, care ia în seamă interesele lor îndreptățite, pe toate terenele, și nivelează cu mână frățescă deosebirile; — dar față de ceilalți să întrebăm mijloace cu mult mai aspre, decât până acum. (*Aprobari.*)

Astăzi putem judeca cu totul în alt mod două lucruri. Unul este: legătura și atingerea unor naționalități

cu cei de rasă lor aflați în afară de teritoriul Ungariei. Până când năzuințele cehe nu s'au dat de gol, și până când eram în alianță cu România, până atunci ațingerile îndreptate spre Boemia sau spre România, — dacă în istețimea lor se prezentau în colorit economic sau curat cultural, — erau neașteptate mai greu de a le descoperi. În această privință situația s'a schimbat de tot. Astăzi știm foarte bine ce a voit România în Ardeal, și știm foarte bine ce voiesc cheii în Ungaria nordică, așa că sub acest raport este trebuință, ca onoratul guvern atâr în cercul său de activitate, cât și pe calea legislațiilor să nu înărzăie a lua toate dispozițiile pentru a pedepsi cu asprime draconică și a face imposibile orice uneliri, care au de țântă amăgirea românilor ardeleni sau a slovacilor în Ungaria nordică. (*Aprobari în dreapta. Mișcare în stânga extremă.*) Și aici nu este de ajuns înăsprirea generală trebuincioasă a legii penale ungare. Trebuie introduse în lege măsuri de natură politică și polițaiă.

Trebuie să dăm guvernului calea și arma, ca să poată pune mâna pe întreprinderile economice, dacă tendința lor politică, în deosebi în afară de hotarele țării, este învederată. (*Aprobari*) și trebuie să înzestram guvernul, din punct de vedere al politicii culturale, cu toate armele, de care avem nevoie pentru a ne apăra cu efectul dorit împotriva otrăvii picurate pe teren cultural.

Cu raport la partea culturală a lucrului, aceasta stă în strânsă legătură cu o altă apariție descoperită de război; adică cu apariția, că în anumite părți ale țării, între cetățenii nemaghiari, am observat astfel de semne, care și dacă nu formează o premeditată conjurație trădătoare de patrie — un lucru care abea se va fi găsit, — totuși, durere, s'a manifestat într'un sentiment nepatriotic și în urma acestuia într'o fraternizare cu dușmanul năvălitor: aparițiile acestea trebuie să ne preocupe în modul cel mai serios. Înțeleg mai ales pe românii ardeleni. Accentuez anume, românii ardeleni; căci situația în alt loc, de pildă în Carag Severin, este cu desăvârșire alta. Și înțeleg și o parte a concetățenilor noștri sârbi. Problema sârbească nu s'a pus la probă, cum s'a pus problema românească, căci invaziune sârbească nu s'a întâmplat, decât pe teritoriul Slavoniei, și nu pe al Ungariei în înțeles restrâns. Și, ca între concetățenii sârbi sânt foarte mulți, cari sânt cetățenii credincioși ai acestei patrii, întocmai cum sânt mulți de aceștia și între cetățenii noștri români. Dar, să fiu scuzat — și aici mă adresez în deosebi către sârbi patrioți, — căci pe danșii trebuie să-i intereseze mai de aproape întrebarea, nu este permis să se urmeze politica de strău, și unelirile demagogice, ivite cu deosebire pe terenul bisericii sârbești în deceniul, care a precedat războiul, trebuie împlinite temeinic și efectiv, firește în înțelegere cu sârbi patrioți.

Aici ne găsim în situația norocoasă, că autonomia bisericii sârbești a ajuns prin sine înșiși în infundatură, căci înainte de război fusese suspendată; așa că problema organizării bisericesc vine dela sine la ordinea zilei. Părerea mea este că acum, pe temeiul învățămintelor războiului, nu putem să ne înfimeze un nou statut bisericesc pe cale autonomă. Anumite chestiuni fundamentale ar trebui regulate prin lege. (*Aprobari.*) După revizuirea coreșpunzătoare a legii dela 1869, rețea, pe lângă colaborarea prelaților sârbi și a elementului patriotic sârbeșc, dar așa, ca să se asigure autonomia bisericii sârbești, și anume o astfel de autonomie, de care nu dispune nici în lume nici o biserică ortodoxă, dar care dă puțință de validitate atât punctelor de vedere naționale maghiare și de stat, cât și precumpănirii elementului sârbeșc moderat și mai patriotic. (*Aprobari.*)

Întru căva, alta este situația cu privire la români. Este alta și de aceea, fiindcă nu este vorba numai de românii greco-catolici, ci și de românii greco-catolici și, durere, aceiași apariții, care le-am observat la grecii orientali, nu știu oare dacă nu se arată în grad și mai mare la partea ardelenască a românilor greco-catolici.

După a mea părere, prima și cea mai importantă chestiune este a învâțătorilor și a preșților români.

Eu nu mă feresc nici de înființarea școalelor de stat; dar binevoții să admiteți ideea, că a întemeia școală deodată pe o zonă largă numai școlile de stat, nu mi se pare măsură nici norocoasă, nici ducătoare la scop. Nu mi se pare de aceea, fiindcă — în conformitate cu situația geografică întâmplătoare — am trată la fel și pe acela cari merită tratament mai aspru, dar și pe ceilalți. Și nu mi se pare norocoasă nici din motivul, că prin aceasta n'ar fi stinsă chestiunea, decât în partea sa din afară. Căci, dacă onoratul domn ministru al cultelor este pus înaintea problemei să numească deodată la numeroase școlile românești ardeleni învățătorii de stat, va fi necesitat: sau să numească acolo pe învățătorii de până acum, — și să mi dai voie să zic, că și acela nu-i indiferent, dar nu-i hotărât pentru faptul, că acelaș învățător român își continuă lucrarea ca învățător confesional, ori ca învățător de stat, — sau va trebui să trimită acolo cu grămadă astfel de învățătorii, cari nu vorbesc nici un cuvânt românesc, și nu știu să comunice nici cu copii, nici cu poporul. Și apoi să-mi permiți să zic, că un bun învățător poate fi mare binecuvântare pentru o comună, și că un bun învățător poate fi sprijin puternic al ideii naționale maghiare, dar numai dacă știe limba poporului, dacă știe vorba cu copilul în limba maternă a acestuia, — astfel lucrarea sa este stăruințată, și arma ce i-o dăm în mâna, va fi tociată, va obține poate efecte exterioare, poate că vor și copiii să reciteze și să

cânte Szózat-ul, dar învățătorul nu va pătrunde la sufletul copilului și nu va dovedi rezultatele ce le poate arăta în cauza națională adevăratul apostol, care poate să se apropie de popor în limba proprie maternă și știe să se facă înțeles din partea acestuia.

Nu zic să nu stătuim, unde este neapărat, dar făcând distincțiunea trebuincioasă, și în măsura în care putem pune acolo învățătorii deplin povărit și vrednici de încredere, învățătorii care înțeleg limba maternă a poporului.

A doua chestiune însemnată este a creșterii preoților și învățătorilor. În această privință, bărbatul de altcum foarte distins, care a fost înaintașul onorului meu amic, al domnului ministru de culte, nu cred să fi prins cu mână norocoasă lucrul. *Nu l-a prins cu mână norocoasă atunci, când aflarea întregă a rătăci-o nu numai fără prelați români, dar în multe privințe cu ignorarea lor conștientă și provocatoare.*

Navem cauză de a ne îndoi de patriotismul marelui părți a prelaților români. Nu încapem îndoială, că prelații români au rămas umiți de aparițiile împreunate cu invaziunea adrealeană. Nu încapem îndoială, că prelații români sânt pătrunși de conștiința că românii, — și tocmai preoțiile și învățătorimea lor, — trebuie să repare schimbura grozavă, pricinuită de invaziune, în reputația lor de buni patrioți. Eu sânt convins prin urmare, că avem să tratăm corect chestiunea atunci, când stăm de vorbă serioasă și sinceră cu prelații români, și apoi le cerem fapte. Chestiunea aceasta se poate regula în înțelegere cu prelații români așa, ca să primim întinse garanții nu numai cu raport la creșterea învățătorilor, ci și cu raport la chestiunea preoților.

Astăzi însă situația este aceea, că onoratul domn fost ministru de culte, în ceace privește creșterea de învățători, a scos la suprafață ideea nimirii singuraticilor profesori din partea statului, a aruncat-o în mod provocator la adresa prelaților, apoi a retras dinaintea rezistenței prelaților și a trimis delegații ministeriali, cărora li se dau volume întregi de îndrumări. Când le citește omul, îi vine ameteală și crede, că vor izbui, Dumnezeu știe, până unde! Însă, cel ce cunoaște viața, va ști, că acești delegații ministeriali sânt foarte puțin capabili să vadă după culise, și activitatea lor nu va înlocui rolul, ce l-ar îndeplini profesorii numiți la acel institut din partea statului ungar.

Iar, de creșterea preoților, pe cât știu, prea onoratul domn fost ministru de culte nici nu s'a atins, nici n'a cutezat să se atingă, după tratamentul nenorocit al chestiunii, prin care a agitat împotriva sa pe numiții prelați.

Acum ne găsim și aici în starea aceea nefericită, că viața maghiară națională a avut o mare problemă, pe care evenimentele au apropiat-o cu adevărat de punctul deslegării. După înfrângerea invaziunii române sosise momentul psihologic, în care chestiunea aceasta, în înțelegere cu românii patrioți și cu prelații români, s'ar fi putut deslegă prin întinse măsuri. Astăzi, rezolvirea chestiunii este cu mult mai grea. Dar cred, că situația nu este nici acum desperată, și onoratul guvern, așa cred, ar putea face și astăzi pasul de inițiativă, care să aducă iarăși în șinele sale trenul acesta deralat. (*Sauzim! Sauzim!*)

Avem dor tocmai acum o afaceri — numai aceasta voesc s'o amintesc, — care în adevăr este caracteristică și ne arete, cum nu este ertat să se trateze problema naționalităților. Este aflarea comisarilor de guvern trimiși la adunările bisericilor greco-orientale române. După starea de drept ungar de până acum, la adu-

nările generale ale bisericilor se putea trimite comisar regal și nu comisar al guvernului. Comisar regal s'a trimis de obicei la sediințele generale ale bisericilor sârbești. Pe cât știu, de la 1790 încoace nici odată nu s'a trimis la sinoadele bisericilor protestante, dar și acolo din caz în caz au apărut guvernul, și nu va face propunere Maieștilor Sale cu privire la delegarea de comisar regal. Lucrul, mi se pare, n'a fost în uz în timpurile din urmă nici în bisericile greco-orientale române. Dreptul însă există fără îndoială atât cu privire la protestanți, cât și cu privire la greco-orientali. Până astăzi n'a fost vorba nici odată, ca guvernul să trimită comisarul său la adunările bisericilor.

Nu stau la îndoială să declar, că dacă s'ar fi ivit motive, care să fi cerut asemenea lucru, dacă guvernul ar fi putut zice, că la cutare adunare bisericăscă s'a întâmplat vreun incident, și nici majoritatea adunării, nici episcopul, nici autoritatea supremă bisericăscă n'a fost în stare să facă ordine și să apere vaza statului, de aceea în puterea dreptului său de supraveghiere trimite comisar al guvernului: în asemenea caz, eu cel puțin, n'aș fi avut nimic de contrazis.

Dar, să mi se erte, atunci când nu este nici un fel de motiv, care să ceară așa ceva, a trimite acolo câte un domn ca sperietoare (mumus), sau domni de aceia cari nu știu românește, ori domni cari în trecutul apropiat, prin purtarea lor provocatoare, lipsită de tact și încorectă sânt postavuri roșii și înaintea românilor: aceasta este politica de a călca pe bățături, prin care statul nu devine mai puternic, prin care naționalității români nu se fac mai slabi, prin care însă în cercul românilor patrioți se deșteaptă rezenez atât de mare, încât apa este mănăț de adreptul la moara elementului agitator. (*Așa-i! Așa-i! în dreapta.*) și aruncă în brațele agitatorilor și pe românii moderați și patrioți. (*Adevărat! Așa-i! în dreapta.*)

Crede cineva, că partea cu gânduri nepatriotice a membrilor adunării, — căci de ex. sinodul arădan are membri, cari în ale patriotismului nu sânt prea tari, aceasta, durere, o știu foarte bine, — dar crede cineva, că danșii acolo, în adunare, stănte sesiune, au să comită Dumnezeu știe ce isprăviri contrare statului? (*Adevărat! Așa-i!*) Presupunerea ar fi atât de copilăroasă, încât n'o putem lua în serios. Prin urmare, domnul comisar al guvernului n'aduce acolo nici un folos; dimpotrivă, prin atitudine nesocotită, provocatoare și vătămătoare pentru episcop și pentru autoritatea corporației, face rău serviciu tocmai intereselor statului ungar și da arma drept în mâna elementului agitator. (*Adevărat! Așa-i! în dreapta.*)

Acestea am dorit să le spun. Cred că ar fi în puțința onorului guvern, să trateze chestiunea cu elementul patriotic român, în deosebi cu prelații români, în mod foarte serios, foarte sincer, dar foarte prietenește, și să o rezolve așa, ca să păstreze autoritatea prelaților români; ear deslegarea aceasta, mână în mână cu prelații români, ar da ca rezultat măsuri cu mult mai reușite, decât a luat guvernul precedent. (*Mișcare în stânga.*)

Pasașile privitoare la românii, în vorbirea ținută în această sedință, de către prim-ministrul Alexandru Wekerle, sânt, — după notele stenografice amintite, — următoarele:

Ministrul președinte Al. Wekerle: Domnul deputat, contele Ștefan Tisza, în discursul său de astăzi, a vorbit despre chestiunea românilor. (*Sauzim! Sauzim!*) Sânt cu totul de acord, ca legea noastră penală să se revizuască și să se întregască atât cu

raport la chestiunea română, cât și la chestia naționalităților.

Față de cetățenii naționalităților noastre am susținut todeauna punctul de vedere, să-i considerăm de cetățeni deplin egali ai patriei și să-i împărțim de aceleși drepturi, chiar și politice; cu un cuvânt noi stăm pe temeiul celui mai larg tratament egal, atât în privință politică, cât și economică. Dar tocmai când în privință politică și economică accentuăm egalitatea până la extrem, putem cere ca naționalitățile noastre nici sub raport economic să nu facă loc pentru năzuințe separate. (*Adevărat! Așa-i! Aprobări generale.*)

Din acest punct de vedere este trebuință de control statornic și, în multe privințe, de măsuri preventive. De aceea, pentru orientare, îmi iau voie a vesti onoratei camere, că am să-i înaintez cât mai curând proiectul despre introducerea poliției de stat și despre executarea sa, care se va face, dacă nu pe întreg teritoriul țării deodată, dar treptat, cu deosebire în asfel de locuri, unde se arată necesitatea ei din considerații de siguranță. (*Vii aprobări generale.*)

Intru cât privește chestiunea creșterii de învățători, care a fost amintită în legătură cu aceasta din partea domnului deputat contele Ștefan Tisza, regret că în acest punct poate nu consimt întru toate cu dânsul, și voi putea servi numai cu oarecare lămurire asupra procedurii noastre de până acum.

Sânt de acord, ca noi înșine să luăm în mână creșterea învățătorilor și preoților. (*Adevărat! Așa-i! în stânga și în stânga extremă.*) În acest înțeles s'au făcut pregătirile și se continuă. Diferență între noi există poate mai ales în aceea, că eu cer stabilificarea școalelor, pe unele locuri, în grad poate mai mare, decât onoratul domn deputat, (*Vii aprobări în stânga și în stânga extremă.*) De oarece, în urma trîstelor experiențe dobândite, avem nu numai dreptul, ci și datoria neapărată, să asigurăm prin toate măsurile posibile educația poporului împroșabil din punct de vedere al statului. (*Aprobări generale.*)

Este foarte firesc, că aceasta n'are să ne ducă la apăsarea naționalităților, căci acolo unde se stăfică școalele, — cum sânt informat, deși nu se ține strâns de resortul meu, — se dă siguranța, că în șase ore pe săptămână (!) se va propune și limba română; urmarea naturală este, că vor fi aplicați de învățători numai astfel de indivizi, cari știu perfect românește. (*Aprobări.*) S'a promis și aceea, că învățătorii confesionali vor fi admiși ca învățători de stat, de sine înțeles sub presupunerea că aceia, pe cari îi primim vor fi oameni de încredere deplină, ca nu cumva ei să desfășoare o activitate în contra scopurilor, a căror atingere ni-am propus-o prin hotărârile aduse. (*Aprobări.*)

S'a luat o dispoziție neobișnuită, și adică: domnul fost ministru de culte a trimis comisari la sinoade. Afacerea aceasta s'a mai discutat odată în cameră și atunci am declarat, că guvernul are fără îndoială dreptul să trimită comisari, și că aceasta este o urmare a dreptului său de control. Adevărat, că dreptul de control asupra confesiunilor s'a exercitat de regulă prin delegarea de comisari regali; aceasta însă nu înseamnă, că dreptul numai așa se poate exercita; căci urmează din firea lucrului, că guvernului îi aparține controlul permanent, care nu numai pe celea comisarilor regali, — ba pe celea acestora nici nu se poate exercita. În mod excepțional, și în cazurile acestea, am dorit să n'validăm astfel dreptul de control. (*Aprobări în stânga.*)

În privirea cedării școalelor un decurs pertrății prelabile, ba s'au

stabil și învoeli (?), dar când a venit rândul la executarea acestor învoeli a trebuit să vedem, că în cercurile autorităților bisericesci competente s'au dat la lumină astfel de năzuințe, care voiau să treacă lucrul în cercul de drept al consistoriului general (?). Ca aceasta să nu se întâmple, domnul fost ministru de culte a crezut de necesar, să controleze procedura sinoadelor în acest caz și din punctul acesta de vedere. (*Aprobări în stânga.*)

Ernest Lélay: Să trăească Apopony!

Ministrul președinte Al. Wekerle: Cred că după lămuririle date, poate și domnul deputat va încuviința procedura noastră, care urmează marelui principiu, ca pe lângă apărarea tuturor intereselor statului, să tratăm chestiunea naționalităților astfel, ca în afaceri bisericesci să procedăm în unire; ear în alte chestiuni politice, lucrurile să primească o direcțiune, prin care elementele mai bune să nu fie înlăturat, ci mai ales adunate la un loc. (*Aprobări.*) Scopul nostru este, ca aceste elemente, când le dăm toate drepturile și le asigurăm tratamentul la fel, să le alipim tot mai strâns de legăturile statului ungar.

Dim Austria. Criza guvernului din Austria s'a delegat așa, că rămâne la putere și mai departe cabinetul Seidler, ear parlamentul se convocă pentru ziua de 16 Iulie 1918. Așa hotărăște autografatul prea înalt de următorul cuprins:

Iubite cavaler Dr. Seidler! Deși încercarea de a înlătura greutățile care, cum s'amină în autografatul Meu din 23 Iunie, au făcut ministerul Meu austriac să-și dea demisiunea, n'a adus încă rezultatul dorit, totuși nu mă simt îndemnat să primesc demisiunea, și de aceea ministerul rămâne în funcțiune și mai încolo. De altă parte însă, deoecce voința Mea nestramută este, să nu permit nici un fel de întreprinse în forma de guvernare parlamentară, pentru reluarea activității sale convoc Reichsratului pe ziua de 16 Iulie a. c.

Ekkartsau, 28 Iunie 1918.

Carol, m. p. Seidler, m. p.

ad Nr. 1878/1918.

Circular

cătră onorații membri, preoți și mireni, al sinodului extraordinar-electoral din protopresbiteratul greco-oriental rom. al Hunedoarei.

Prin ordinul Preavenatului Consistor arhiepiscopial din 2 Aprie a. c. Nr. 1878 Plen. încredințându-mi-se misiunea a convocă și conduce sinodul protopresbiteral înmulțit al tractului Hunedoarei pentru alegerea de protopresbiter, conform dispozițiunii cuprînse în § 15 din regulamentul pentru procedura la alegerea de protopresbiter, prin aceasta convoc pe onorații membri preoți și mireni ai sinodului protopresbiteral înmulțit din tractul Hunedoarei la sinodul electoral, ce se va ține în parohia centrală Hunedoara Joi, la 12/25 Iulie a. c., la ore 11 înainte de amiază în biserică noastră de acolo.

Serviciul divin, împreună cu chemarea Duhului sfânt, ce va premerge actului alegerii, se va celebra în aceiași zi în biserică noastră la ore a. c. la care de asemenea sunt invitați a participa toți onorații membri ai sinodului protopresbiteral electoral.

Onorații membri ai comitetului protopresbiteral sânt invitați prin aceasta să se întreacăsc Mercuri la 11/24 Iulie a. c. la orele 5 p. m. în școala noastră de acolo pentru statorirea listei candidaților la postul de protopresbiter.

Sibiu, 14/27 Iunie 1918.

Nicolae Ivan m. p., protopresbiter, comisar consistorial.

Știrile războiului

La timpurile deosebite, spune comunicatul oficial din 1 l.c., s'au putut precuț pe frontul de la Pieve. La sudost de Asiago s'au dat ecarș lungi violente. În considerare că Colli del Rosso și Monte di Val Bella nu s'ar fi putut ține decât cu mari jefite, trupele noastre de acolo au fost retrase la marginea pădurii Stenle în pozițiile principale avute de mai înainte.

Marele cartier general german anunță: Din 21 Martie 1918 până astăzi am făcut 101.454 prizonieri; dintre aceștia sânt encluzi 94.919, cu 4 generali și cam 3100 ofițeri; francezii sânt 89.099, cu 2 generali și 3 ofițeri. Cei 101.454 prizonieri sânt porțughez, belgieni și oțieri. Numărul tunurilor capturate este 2476, ar la mitralierelor 15.024.

Primum transport de trupe americane a sosit în Italia.

Comunicatul oficial din 2 Iulie: Pe întreg frontul italian activitate foarte vie de tunuri, care s'au intensificat din nou între Brenta și Pieve, și la cursul de jos al Pieve. Fapte războinice mai mari de infanterie ieri nu s'au întâmplat.

Pe frontul apusean, în mai multe locuri, activitate de artilerie și de reconoaștere.

Din România

Dezbateri în cameră. — Răspunsul senatului

Munca de consolidare politică și-a luat începutul prin activitatea camerei române, care în ședința din 27 Iunie a votat în unanimitate răspunsul ce se dă la mesajul tronului.

La sfârșitul dezbaterii au vorbit: ministrul de externe Arion și ministrul președinte Marșiloman.

Ministrul Arion a declarat, că poporul cere pedepsirea acelor, cari sânt răspunzători pentru război. A mai accentuat necesitatea reformei financiare, de oarece datoriile României vor trece peste câteva miliarde. În chestiunea reformei agrare, după părerea sa, țăranilor trebuie să li se dea pământ, dar așa ca prin această să nu scadă producția pământului.

Marșiloman a vorbit despre altitudinea sa înaintea de pornirea campaniei. A fost criticat al războiului, deși are simpatii pentru Franța. Partidul conservator, zice ministrul președinte, voiește să împartă între țăranii pământ. Proprietarii vor fi îndatoriți să dea în război țăranilor o parte din pământuri. În referența la susținerea dreptul de vot parlamentarității; căci voțul universal, fără nici o restricție, îl consideră de periculos.

La textul răspunsului dat de senatul român la mesajul tronului:

Sire, Senatul ales în vremuri grele, dar în deplină libertate a corpului electoral, aduce Măiestriții Voastre expresiunea respectului și devotamentului său.

Pătruns de gravitatea împrejurărilor, el va chibzui cu maturitate asupra mijloacelor de vindecare a rețelor pricinuite de războiul din care am ieșit.

În acest război țara a dat dovadă de un patriotism și de un spirit demn de admirația tuturor. Rămasă singură să combată în contra unei forțe covârșitoare, fiii săi au dus lupta înegală cu o vitejie, care a pus într-o vie lumină valoarea rasei noastre.

În așa condiții însă, rezistența nu era posibilă mai departe, și pacea se impunea ca singurul mijloc de salvare.

Sacrificiile ce ni se cer, prin tratatul ce încheiam cu războiul, dar țara le va primi cu resemnare și încordându-și puterile de muncă, se va sili să revină la o viață normală, sperăm chiar înfloritoare într-un viitor nu prea departat.

În mijlocul dezastrului am avut marea mângâiere de a vedea Basarabia, copia noastră de nădejde, în viață și învingătoare lângă mama sa. Reîntregirea Moldovei lui Ștefan-cel-Mare și redobândirea părții rupte la 1878 din România lui Carol I, a fost pentru noi o ușurare a durerilor prezente și o rază lăunsoasă de speranță pentru viitor.

Am salutat cu bucurie intrarea în guvernul țării a celor doi reprezentanți ai Basarabiei și vom fi fericiți să vedem că de curând în parlamentul regalului pe mandatarii acestei iubite provincii.

Trebuie să reconoaștem că puterile noastre — deși abia războiul — s'au afirmat în primul și bunavoință reîntregirea noastră. Acest gest este de natură să înlesnească restabilirea vechilor legături dintre noi.

Semnând pacea, ne este îngăduit să întreprindem relații normale cu statele vecine, raporturi pe care nu cerem decât să le întindem și în vecinii noștri dela răzbit.

Sire, Ne dăm seamă de starea critică a tezaurului și reconoaștem necesitatea de a recurge la măsuri financiare excepționale și la metodele mijloacelor extraordinare pentru întocmirea unui buget normal. Sântem încredințați că țara va face în această privință toate sacrificiile ce i se vor cere.

Suferințele ce am îndurat în cursul războiului, au pus și mai mult în evidență defectuositatea organizării noastre. Pătruns de necesitatea unei îndrăpări morale, vom acorda tot concursul nostru general pentru îndrumarea reformelor pe această cale.

O preocupare de căpetenie va fi pentru noi și îndeplinirea căi mai grabnică a reformelor agrare și a îmbrindirii dreptului de vot; în acest scop s'au trebuit să hotărâm netăzbit punctele de revizuit din constituție.

Sire, Cu adâncă emoție trimitem o duioasă amintire bravilor fi ai țării, căzuți pe câmpul de bătae, și aducem în via omagiu de recunoștință vieții noastre armatei, care a ținut sus steagul și onoarea țării, precum și Sefului său suprem, căruia i urăm ani mulți și fericiți.

Să trăiești, Sire! Să trăiască grațioasa noastră Regină! Să trăiască Alteța Sa Regală Prințepse Moștenitor! Să trăiască întreaga Familie Regală!

Raportor, Iacob Negruzci.

Știrile zilei

Știre personală. Excelența Sa, înalt Prea Sfințitul arhiepiscop și mitropolit Vasile, a plecat la Budapesta cu trenul de Marți seara.

Voie de alimenta. Ministrul alimentației publice a stabilit voie de alimenta a singureților care în modul următor: Lucrători cari muncesc la economie, dacă sânt trecuți de 15 ani, bărbați și femei deopotrivă, capătă de persoană 15 kg. pe lună din grâu, săcără și orz. Cel sub 15 ani și alți membri ai familiei capătă numai 12 kg. Pentru alte persoane, — înțelegând aici și producătorii cari nu încluzesc muncă economică sistematică, — capătă pe zi 240 grame de făină. Pentru cazul unei recolte favorabile, muncitorii economice și industriali vor căpăta voie întregitoare.

Prețuri pe d'asupra. Foia oficială a publicat ordonanța guvernului, prin care producătorii pot să-și ofere sau să-și furnizeze prisoanel recoltate, până la 10 Octombrie a. c. la centralele societății p. a. a. producătorilor pe timpul războiului, și anume așa că producătorii vor primi, peste prețul maximal, pentru grâu 15 coroane; pentru seacă, ovăs și meiu câte 10 coroane, de 100 kg. Pentru cucuz special răspăta este de 15 cor., pentru cucuz comun și mestec 10 coroane.

Poșta aeriană. Începând cu ziua de Joi, în 4 Iulie 1918, se introduce serviciul poștal aerian între Budapesta și Viena, și prin această se va ușura circulația telegrafică între cele două capitale. Primul acceptiv va sursura dela Budapesta Joi, înainte de amiază: între orele 9 și 10. Din Viena pleacă în zori de zi și sosește la Budapesta în timp de un ceas și jumătate. Poșta aeriană va comunica în curând peste Arad, Cluj, Brașov și Sibiu, peste București până la Odessa. S'au tipări măști poștale anume în acest scop.

Reforma administrației comunale. Reunirea regiunilor a notariilor s'a prezentat în 27 Iunie n., la ministrul președinte Wekerle prin o deputație, care a cerut reforma administrației comunale și ușurarea muncii de cancelarie a notariilor, fiind a se lbera dela miliție notarii aplicați la front, vice-notarii și alți ofițianți ai comunelor.

Ministrul președinte a răspuns, că a luat în plan reforma administrației comunale în înțelesul, că sfera de agende a comunelor se amplifică și notarii vor fi primarii comunelor.

Supeșii ulterior centrala păgubii în România capătă desăgubire. Ministrul de interne a înconștințat prin o circulară oficiile de vice-comite al comitatelor interesate, că guvernamental militar din România a autorizat oficiul său de desăgubire

bire de acolo să stabilească și restituie pagubele suferite în România de cetățenii și centrare în cursul războiului prin internări, alene și delinții. Cete, voiesc să li se restituie pagubele, au să le anunțe la: Verwaltungsbund der Militärverwaltung, în România, Schades-Amt, în București. Pagubele suferite trebuie justificate cu documente.

Puteri didactice austro-ungare pentru Ucraina. Ziarul ucrainean Vidrosenie scrie următoarele: Puterile didactice rusești, care au funcționat până acum, nu pot prevedea necesitățile naționale ale poporației. Din motivul acesta trebuie chemate puteri didactice din Austro-Ungaria și Germania, spre a desvolta o activitate întinsă în scopul apropierii Ucrainei de cultura apuseană.

Consfățirile de ministri în statele scandinave. Se anunță din Copenhagen, că ministrul președint și de externe ai Suediei, Norvegiei și Danemarci au ținut o consfățire comună în 26 Iunie c. Pentru a treia oră s'a ținut între statele scandinave astfel de consfățiri, care e în strânsă legătură cu evenimentele războiului în Europa, și mai ales cu problema de submarine, și cu greutățile alimentației.

Consiliul regiunilor pentru cultura publică și episcopia gr.-or. maghiară. În 29 Iunie a. c., consiliul regiunilor al culturii publice a ținut o ședință de ședință. Secretarul Alexandru Szilágyi a arătat activitatea consiliului în curs de lucru și în intervațul acesta în cursurile aranjate de consiliu au fost instruiți în scris și cetit o sută de mii de persoane, între care peste 19 mii sânt militari. Secretarul a accentuat meritele ce li-lea căgătat consiliul în jurul înfăințării episcopiei greco-catolice maghiare și în sfârșit a menționat, că consiliul a făcut toate pregătirile și în scopul înfăințării episcopiei greco-orientale maghiare.

Bană nouă în Sibiu. Banca Agrară din Maros-Vásárhely (Șoroh), care are numeroase filiale în orașele ardeleni și un capital și rezerve de 9 milioane coroane, a întemeiat o filială și în orașul nostru, și anume în Piața Regele Carol (Piața mare) Nr. 27. Banca Agrară se ocupă cu toate activitățile economice și culturale și are și întemeierea de societăți comerciale, tovărășii economice și întreprinderi industriale. Orele de birou sânt: dela 8½, demineață până la 12½ a. și dela 3 până la 5 a. d.

Mersul trenurilor. Sosec, în gara din Sibiu, dela:

Noerich	la 6:43 l. d. a.
Vinț	7
Coșca	7:41
Coșca	7:05 d. a.
Ciznădie	3:44
Făgăraș	4:34
Turru roșu	6:04
Oena (dela băi)	6:04
Coșca	10:05 noaptea.

Pleacă, spre:

Ciznădie	5:23 l. d. a.
Coșca	6:20
Turru roșu	10:50
Oena (dela băi)	10:50
Coșca	1:31 d. a.
Ciznădie	1:57
Oena (la băi)	4:02
Noerich	4:06
Vinț	6:10

La Pălăria «Dumnezeu ved» Domnul sublocotenent Aron Păntăz, în loc de anunțuri cu preluul logodnei sale cu d'asupra Lucia Albu, fca domniului director general Ștefan Albu din Brad, a dăruit suma de 10 cor. la pălăria «Dumnezeu ved», ce înmulțește venițele «Fondului Andrei baron de Șarad» pentru întocmirea «viziunii și arhivării» Pentru primii exprinși sincere mulțumire Vie. Tordășianu, președintele Reuniunii meseriașilor sibieni.

Biletele a 2 fliori în restaurantul și cafenele sibieni. Primim următoarele: Din vănzarea acestor bilete s'a încasat în primul rând pentru «viziunea sumei 724 coroane, la anul de 1102 coroane din acelaș timp al anului trecut. Scăderea sumei se atribuie mai ales lipsei de bani mărunți, în considerare cu personalul de serviciu nu poate totdeauna schimba în bani mărunți banotele, cu care se plătește. Din această cauză s'au introdus acum și bilete a 10 fliori, care se recomandă, călduros în atențiunea onorabilului public. Controlul bilețelor îl exercită magistratul sibian. Contribuția se ocupă cu scopul filantropic: pentru bucuria poporală, pentru ajutorarea copiilor săraci fără deosebire de confesiune și naționalitate și a. Comitetul reuniunii femeilor săsești se rogă și mai departe de binevoitorul sprijin.

Pachetele poștale. Oficiul de poștă și telegraf din Sibiu înștiințează, că de aici înainte până la alte dispoziții pachetele poștale nu se mai duc la locuința adresatului, ci numai buletinele lor, cu care pachetele se pot lua în primire dela magazinul poștel (intrarea se prin strada Bayer). Pentru pachete sosește cu întârziere se plătește taxă de magazin.

Armata separată a Ucrainei. Ziarul Rabocicala Gazeta anunță din Kiev, că ministrul de război al Ucrainei a pregătit planul definitiv al armatei ucrainene. În temeiul planului se vor înființa opt corpuri de armată. Recruii vor fi chemați la toamnă sub drapel, dar numai aceia, cari n'au servit în armata rusească.

Agoniseala bănească

a „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”, în timp de 20 ani (Urmare)

b) Legatul Virginia Jina pentru ajutorarea copiilor săraci din Valea-Geogelului aplicați la meserii, întemeiat de soțul parohului Vasile Jina, de preotessa Virginia Jina n. Lazar din Subpetră și de cei opt copilași ai săi, întru eternizarea memoriei iubitei și neuitatei fice respective surori a lor Virginia, fost elevă în clasa I elem., decedată la 12 Decembrie 1914 în Turda. Legată s'a întemeiat cu 100, plătebile în rate, din cari s'a deșpus prima de cor. 10; și la

c) Legatul Preșiderii Ioan Dan pentru ajutorarea copiilor săraci din Șard (comitatul Târnava) aplicați la meserii, întemeiat de văduva preotesea Ioana Dan n. Moșora și de fiul său parohul Ioan Dan din Șard, acum preot militar, cu cor. 100, întru eternizarea memoriei binecuvântate a soțului respective a tatălui lor răposat Ioan Dan, fost paroh în Șard.

La data de față asadar Reuniunea numără 23 fonduri și 21 legat.

Avera bănească a Reuniunii dela 1 Ianuarie n. c. încoace a sporit cu cor. 71,99, ce dă dispune astăzi fondul «Onor medicilor», apoi cu cor. 120, cât au deșpus cete 3 legatete noue, cum și cu cor. 1,063,94, cu cât au sporit 23 fonduri și legatete, sau în total cu cor. 1,254,83. Sporiul făcut e la următoarele, și anume la:

1. Fondul Dr. P. Șpan	cu Cor. 87,10
2. „Săguna	1187,0
3. „Popca	8814
4. „Vlaicu	55—
5. „Dr. Barcianu	1010
6. „Mețianu	425
7. „N. Cristea	25—
8. „Neacșabici	50—
9. „Bechnitz	110
10. „V. și E. Tordășianu	14781
11. „V. Mangra	10650
12. Legatul M. Mocanu	410
13. „Dr. I. Borcea	5220
14. „S. Barcianu	15910
15. „G. Hamsea	510
16. „H. Chendi	3850
17. „L. Dușe	270
18. „A. Tordășianu	1230
19. „Al. Tordășianu	510
20. „S. Șarad	3460
21. „G. Iovescu	3960
22. „Miron N.	2504

Adaus sporiul de avere de Cor. 1.254,73 la suma averii totale din 31 Decembrie 1917 de .. 46,637,44

avera totală a Reuniunii (astăzi e de .. Cor. 47,892,17 (Va urma) Victor Tordășianu, președinte.

Teatre în Sibiu

Tenul orapului. Director: Leo Bauer. Joi, în 4 Iulie: Causa Kaiser, piesă nouă în 2 acte cu un epilog la judecătoria de V. Štárk și A. Eysler.

Vineri: Iubitori de oameni, (Menschensfreunde), dramă.

Începutul la 7½, ore seara.

Teatru cinematograf. Apollo, Strada Schwes. Directorați: D-na Emilj Tóth.

Joi și Vineri: Intimi mute, dramă, cu Henry Pont.

La fiecare din reprezentații se dau interesante suplimente de vederi în natură și scene umoristice.

Începutul la 7 și 9 ore seara.

Subscrieți la noul imprimat de război!!!

Publicațiune.

Consistorul arhiepiscopial dă pe 6 ani, cu începere din 1 Ianuarie 1919, în arândă moșia din Geaca, cuprinsă în protocolul funduar al numitei comune sub Nr. prot. 112 A+3-21, 23-32, 34-38, 40-41, 43-50, 52-54, 56-141 și 143-175, mai departe prot. 144 A+1 ord. apoi prot. 204 A+1 ord. Nrii prot. 206 A+1-4, apoi prot. 233 A+1 ord. l, mai departe prot. 242 A+1 prot. Nr. 208 A+1. 2, mai încă prot. 270 A+1 ord. mai încă prot. 180 A+1 Nr. ord. § 1-3 în extenziune de vreo 500 de jugăre pe calea licitațiunii publice, care se va ținea Joi, în 9/22 August 1918 la 9 ore a. m. în cancelaria consistorului arhiepiscopial (Strada Măcelarilor Nr. 45) — parter în dreapta, biroul presidial).

Până la acest termen se primesc și oferte închise și sigilate, provăzute cu timbru de 1 coroană și cu vadeu de 10%, dela prețul strigării, care s'a stabilit cu 6000 cor., deci vadiul are să fie de 600 cor. în număr ori hârtiile de valoare.

În ziua de licitare oferenții, cari vor să liciteze verbal, au asemenea să pună vadiu de 600 cor. la mâna comisariului Nicolae Ivan, asesor consistorial.

Condițiile de licitare și alte informațiuni se pot lua dela referental asesor Nicolae Ivan, până la ziua de licitare.

Sibiu, în 13/26 Iunie 1918.

Vasilie Mangra m. p.,
arhiepiscop și mitropolit.

Oțet excelent

se capătă la (130) 2-3

Peter Binder,
Sibiu, Burgergasse Nr. 35.

Atelierul dentistului

E. Dicker (138) 2-3

în Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 30,
(în fața Catedralei) s'a redeschis.

ESTE CLAR DEPLIN

că o damă cultă nu poate întrebuința, decât pudră Diana și cremă Diana.

Doză de probă. . . . 3- K
Doză mare 6- K

De vânzare pretutindeni!

Casă mică de vânzare

În Sibiu, orașul de jos stațiune de 3 odă și 2 culine (pentru 2 par-tide), curte spațioasă și grădina frumoasă.

Prețuți mănăstiri moderați.
Doritorii a se adresa la administrația foli noua (145) stre în Librăria arhiepiscopială. 1-2

Redactor responsabil Dr. Gheorghe Comșa.

„ALBINA“, institut de credit și de economii în Sibiu.

A zecea tragere la sorți publică

A Scrisurilor fonciare de 4 1/2% în coroane ale Institutului de credit și de economii „Albina“ a urmat în 27 Iunie 1918 în prezența Domnului substituit de notar public regeș Dr. Ludovic G. Zăgoni, a doi membri din consiliul de administrațiune și a comitetului de supraveghiere al institutului. S'au tras în valoare totală de coroane 452,000— următorii numeri:

à K. 500 Nr.: 3, 6, 9, 10, 16, 18, 19, 23, 24, 26, 31, 35, 39, 40, 41, 54, 70, 78, 79, 82, 83, 84, 92, 102, 108, 104, 110, 111, 112, 116, 117, 131, 136.

à K. 1000 Nr.: 4, 5, 19, 28, 33, 34, 45, 46, 51, 60, 68, 81, 83, 86, 92, 94, 95, 101, 102, 104, 110, 116, 117, 126, 139, 140, 141, 145, 146, 156, 158, 169, 164, 173, 176, 179, 183, 201, 211, 212, 217, 219, 226, 238, 242, 248, 257, 258, 259, 260, 262, 264, 278, 283, 286, 290, 291, 294, 295, 300.

à K. 2000 Nr.: 2, 3, 6, 13, 30, 33, 36, 47, 55, 56, 60, 65, 68, 86, 89, 95, 96, 97, 98, 99, 101, 109, 114, 115, 121, 132, 133, 134, 139, 140, 154, 155, 162, 163, 164, 173, 176, 185, 187, 197, 203, 208, 213, 223, 236, 238, 244, 252, 255, 281, 282, 287, 291, 300, 316, 324, 327, 328, 329, 336, 344, 350, 358, 356, 357, 372, 375, 378, 379, 381, 382, 384, 385, 387, 388, 390, 401, 403, 411, 412, 415, 417, 418, 421, 422, 424, 427, 429, 437, 439, 441, 447, 448, 457, 463, 464, 469, 475, 477, 480, 484, 486, 489, 492, 494, 495, 504, 506, 511, 515, 521, 523, 526, 529, 538, 544, 545, 547, 548, 549, 550, 552, 553, 556, 559, 568, 570, 586, 588, 593, 607, 617, 625, 628, 634, 636, 639, 641, 642, 644, 646, 653, 661, 662, 671, 680, 683, 684, 695, 696, 700, 704, 723, 733, 738, 740, 754, 755, 759, 760, 762, 764, 767, 773, 778, 780, 784, 791, 792, 793, 795, 800, 804, 815, 817, 959, 970, 979, 1004, 1017, 1025, 1034, 1035, 1060, 1080, 1087, 1093, 1099.

Cu începerea dela 1 Ianuarie 1919 aceste scrisuri fonciare se răsuciră la Cassa Institutului în Sibiu, la Filialele sale în Brașov, Lugos, Mediaș și Murăș-Ogorheiu, la K. k. priv. Bank & Wechselstuben-Actien-Gesellschaft „Mercur“ și la K. k. priv. Wiener Bank-Verein în Viena, precum și la Pester Ungarische Commercial-Bank în Budapesta, în întreaga valoare nominală împreună cu interesele curente; însă se pot răsucipă și mai înainte ori-când prin escontare, sau se pot schimbă cu alte scrisuri fonciare după scursul zilei.

Cu 1 Ianuarie 1919 înceată interesele lor mai departe, și cupoanele de interese scadente mai târziu, dacă la prezentarea scrisurilor fonciare lipsesc, se subtrag din suma acestora.

Din scrisurile fonciare eșite la sorți la tragerele de mai înainte nu s'au prezentat încă pentru răsucipăre următoarele:

5% à fl. 500 Nr. 261, 467, 479 673, 683, 774, 835, 839, 863, 867, 870, 1026, 1067, 1118, 1121, 1122.

à fl. 1000 Nr.: 409, 459, 500, 663, 719.

4 1/2% à K. 500 Nr.: 5, 44, 47, 48, 61, 68, 123, 124, 125, 126, 129.

à K. 1000 Nr.: 18, 27, 32, 40, 62, 132, 210, 220, 233, 241, 242, 261, 265.

à K. 2000 Nr.: 167, 158, 159, 165, 166, 167, 169, 171, 228, 267, 272, 348, 433, 522, 655, 709, 734, 772, 774, 776, 824, 951, 952, 953, 954, 956, 957, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 977, 980, 981, 982, 988, 986, 988, 989, 998, 999, 1001, 1033, 1064.

Sibiu, în 27 Iunie 1918.

Publicațiune

Comuna bisericească greco-orientală română din Bongărd-Bungard (comitatul Szeben) dă în licitațiune publică

repararea bisericii

Duminică în 7 Iulie st. n. 1918 la 2 ore d. a. Planul și preliminarul de reparare se pot vedea la oficiul parohial.

(152) 1-1 Epitropia parohială.

Junci de vânzare

6 junci bălani și doi albi, de 16-18 luni, toți frumoși, se vând din lipsă de nutreț, cu prețuri ieftine. Tot acolo se găsește de vânzare un car de boi în bună stare. Adresa la administrațiune acestei foi. (144) 1-3

4 cai de povară

sunt de vânzare la domnul Adolf Rummier, Sibiu, Strada Schwimmschul Nr. 10. (146) 1-3

La Librăria arhiepiscopială din Sibiu—Nagyzeben

se află de vânzare următorii numeri din

Biblioteca școlărilor

Îngrijită de V. Stan, profesor.

1. Legende, de S. Fl. Marian.
2. Epusat.
3. Balade populare, de V. Alexandri.
4. Din lumea pasierilor, legende după S. Fl. Marian.
5. Sentința română, de V. Alexandri.
6. Prihorul.
7. Împăratul Rogojias.
8. Inoaptea sfântă.
9. Jara pomilor.
10. Luptele lui Traian cu Dații, după A. Vishnja.
11. În Nazaret.
12. De Crăciun.

Prețuți, de fiecare număr 10 fl. plus porto postal recomandat 40 fl.

Direcțiunea.

A apărut și se află de vânzare la Librăria

Arhiepiscopială din Nagyzeben—Sibiu :

Tipical bisericii ortodoxe

Intocmit pentru trebuințele proctilor români și ale elevilor seminarialii de

Aurel Popovici,
dubovnic-ecomon seminarial, instructor de cântări bisericești și de tipic.

Aprobat de Preav. Consistor arhiepiscopial prin decizul din 21/VI 1918. Nr. 7238 B.

Se vinde numai legat cu 5 Cor. plus 50 fl. porto, recomandat.

Aviz

Am onoare a recomanda cu toată căldura P. T. Public restaurantul meu de pe promenada Bréter, cunoscut sub numele:

„Bretterbierhalle“

cu o comoadă verandă; ca cel mai plăcut loc de convenire al intelectualilor români. Bucătărie ieftină și de prima clasă, vinuri de soi din ținutul Târnaviei de cele mai renumite și curat manipulate; zilnic bere proaspătă de Cluj și în fiecare seară concerteză cea dintâi muzică de țigani din Sibiu.

Pentru binevoitorul concurs al onoratului public se roagă:

5-50 (133)

Anton Iosef Fark.